

Overvektskirurgi gir bedre psykisk helse

Overvektskirurgi har god effekt på psykisk helse og gir bedre livskvalitet. Dårligst resultat var det hos pasienter med sterk skamfølelse og psykisk lidelse før operasjonen.

Overvektskirurgi er den anbefalte behandlingen for personer med sykkelig overvekt. For å få gode behandlingsresultater må pasienten klare å endre livsstil.

– Vi antar at psykiatrisk vurdering og veiledning før og etter operasjonen er gunstig for pasienten, men vi vet lite om hvordan dette påvirker pasientens evne til å tilpasse seg behandling og vekttap, sier Haldis Økland Lier.

Hun har studert effekten av veiledning med vekt på livsstilsendring og endringer i forekomst av psykiske lidelser og livskvalitet etter operasjonen. Deltakerne var 169 pasienter som ble henviset til operasjon ved Hagesund sjukehus. 49 deltok i veiledningsgrupper før og etter operasjonen.

– Alt i alt viser studien at pasientene har bedre livskvalitet og bedre mental helse etter operasjonen. Vekttapet var betydelig. Nær halvparten av pasientene hadde en psykisk lidelse før operasjonen – ofte mild depresjon

eller angst, sier Lier. – Det var en betydelig nedgang i forekomsten av psykiske lidelser ett år etter operasjonen – til ca. 18 %. De som var uten psykiske lidelser ett år etter operasjonen, rapporterte om livskvalitet på nivå med «folk flest». De som hadde sterk skamfølelse i tillegg til psykisk lidelse før operasjonen, hadde høyest risiko for psykisk lidelse etterpå. Hos disse var det lite bedring i livskvaliteten. Disse pasientene bør prioriteres for oppfølging, sier Lier.

Pasienter som ikke ville delta i veiledningsgruppene, hadde høyere nivå av sosial fobi. Lier fant ingen forskjell i vekttap, spisevaner eller nivå av fysisk aktivitet mellom dem som hadde deltatt i veiledningsgruppe og dem som ikke hadde deltatt.

Anne Forus
anneforus@hotmail.com
 Tidsskriftet

Haldis Økland Lier
 Foto Eirik Dankel/
 sh-foto

Disputas

Haldis Økland Lier disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 24.2. 2012 med avhandlingen *Psychiatric disorders, quality of life and effect of preoperative counseling in patients who undergo bariatric surgery.*

Ordforklaring

Sykkelig overvekt: BMI eller kroppsmasseindeks > 40 kg/m² eller BMI > 35 kg/m² og i tillegg en annen alvorlig somatisk tilstand (komorbiditet).

Rehabilitering etter armamputasjon

Ny kunnskap om pasienter som har fått amputert armen kan bidra til bedre oppfølging og økt livskvalitet.

Kristin Østlie fant i sin doktoravhandling at det er i overkant av 400 voksne personer i Norge som har fått amputert armen gjennom håndledd eller lenger opp. Funksjon og livskvalitet ble kartlagt gjennom spørreskjema samt kliniske undersøkelser av et mindre utvalg.

– Vi fant at pasientene har økt forekomst av muskel-skjelett-smerter i arm, nakke og skuldre og dårligere livskvalitet enn normalbefolkningen. Nedsatt arbeidsevne samt forekomst av smerter og belastningsplager var de viktigste årsakene til nedsatt livskvalitet, sier Østlie.

Hovedsakelig er det unge menn som har mistet en arm som følge av ulykker. Pasientene etterlyste mer spesialisert rehabilitering

i tillegg til bedre kunnskap og støtte på kommunalt nivå.

– Pasienter som har behov for ekstra rehabilitering, kan fanges opp ved målrettet klinisk undersøkelse med vekt på bevegelse og styrke, forteller Østlie. – Dessuten er det viktig at pasientene gjennomgår individuelt tilpasset protesetrening for å fremme optimal protesebruk. Slik trening bør tilbys både ved tilpasning av nye protesetyper og ved endringer i pasientens funksjonelle behov.

Kristin Viste
kristin.viste@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Kristin Østlie. Foto-
 graf Holland, Hamar

Disputas

Kristin Østlie disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 24.2. 2012. Tittelen på avhandlingen er *Adult acquired major upper-limb amputees in Norway: prevalence, function and rehabilitation. A population-based survey.*